

සබරගමු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරය - 13 ශ්‍රේණිය

සැකසුම - රත්නපුර අධ්‍යාපන කලාපය

හිමිණ ජයවර්ධන - ෮/මල්වල මහා විද්‍යාලය

6 වන සතිය

01. චතුර් වර්ණයට නියමිත කාර්යය පැවරීමක් කළ ස්වධර්ම යටතේ බ්‍රාහ්මණ වංශිකයන්ට වරප්‍රසාදයක් හිමිකර තිබුනේ වුවද ශුද්‍රයන් හැර ඉතිරි වර්ණ තුනට පොදු කාර්යයන් දෙකක්ම දැක ගත හැකි වීම

- (1) යාග කරවීම හා වෙළඳම
- (2) කෘෂි කර්මය හා යාග කිරීම
- (3) යාග කිරීම හා ඉගෙනීම
- (4) ඉගෙනීම හා යාග කරවීම
- (5) දන්දීම හා යාග කරවීම (...)

02. යාග කිරීම හා කරවීම බ්‍රාහ්මණ වර්ණය සතු ප්‍රධාන කාර්යයන් වේ. යාග කිරීම සඳහා කැපවූ පුජකයෝ කොටස් 04 කි. මේ අතරින් දෙවියන්ට යාගය සඳහා ආරාධනා කරන්නා හඳුන්වන්නේ

- (1) හෝතෘ නමින්
- (2) යාග කාරක නමින්
- (3) උද්සාහෘ නමින්
- (4) යාඥකාරක නමින්
- (5) අධිවරියු නමින් (...)

03. සාරධර්ම මගින් පැහැදිලි වන්නේ වර්ණ ධර්ම හතරට පැවරී ඇති කාර්යයන් "කාමයේ නොඇලීම" සාරධර්මයක් වන්නේ

- (1) පුජකයන්ට
- (2) බ්‍රාහ්මණයන්ට
- (3) වෛශ්‍යයන්ට
- (4) ක්ෂත්‍රියන්ට
- (5) ඥාතියන්ට (...)

04. බුද්ධ කාලීන භාරතීය ආගමික නායකයන් අතර ෂට් ශාස්තෘවරු කැපී පෙනෙන පිරිසක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය. ඔවුන්ගේ ඇතමෙක් ආගමික විප්ලවයකට පෙත්වීමට ක්‍රියා කළ අතර අලසකමට මිනිසුන් යොමු කරපු අයද මෙවුන් අතර වූහ. නාස්ති වාදි මිනිසා තවත් සමරකුගේ ජනප්‍රිය ඉගැන්වීම විය. අන්තගාමීව සැප විදීමත් අන්තගාමීව දුක් විදීමත් තවත් සමහරකුගේ ප්‍රතිපත්ති විය. ඔවුන් අතර උච්ඡේදවාදි භෞතික චින්තනයන් ඉගැන්වූ ශාස්තෘවරයා වූයේ

- (1) පූර්ණ කස්සප
- (2) සංජය බෙල්ලට්ඨිපුත්ත
- (3) අජිත කේසකම්බල
- (4) මක්කලි ගෝසාල
- (5) පකුධ කච්චායන (...)

05. දිස නිකායේ අග්ඥඤ්ඤ සූත්‍රයට අනුව සමාජ විකාශනයේ ප්‍රතිපලයක් වශයෙන් චතුර් වර්ණ බිහිවිය. ඒ අනුව "බෙත්තනං අධිපති බො වාසෙට්ඨෙ ඛන්තියේ" යනුවෙන් දක්වා ඇත්තේ

- (1) බ්‍රාහ්මණයන්ට
- (2) ක්ෂත්‍රියන්ට
- (3) වෛශ්‍යයන්ට
- (4) ශුද්‍රයන්ට
- (5) ෂට් ශාස්තෘවරු (...)

06. බ්‍රාහ්මණ සංස්කෘතිය බුද්ධ කාලීන කාන්තාවන්ගේ සමාජීය ආර්ථික දේශපාලනික ආගමික සාහිත්‍යයෙන්ද බෞද්ධ මූලාශ්‍රවලින්ද පැහැදිලි වේ. එහෙත් අධ්‍යාත්මික විමුක්තිය සඳහා ස්ත්‍රීත්වය බාධාවක් නෙවන බව බුදු සමය මගින් අවධාරණය කරයි.

(1) මවක් වශයෙන් වන්දනීය තත්වයක් කාන්තාවන්ට හිමිකර දීමෙන්

(2) ථෙරි ගාථාවල දැක්වෙන හික්ෂුණින්ගේ ප්‍රකාශ මගිනි

(3) බිරිඳක් වශයෙන් කාන්තාවකගේ අයිතිවාසිකම් තහවුරු කරදීම

(4) බිරිඳ සාමියාගේ හොඳම මිතුරිය ලෙස හඳුන්වා දීම

(5) කාන්තාවන් ඒ ඒ හවෙදි විවන්ෂණශලිව ක්‍රියා කරන බව (...)

07. "යථා ඒතාසු ජනිසු ලිංග කතිමයං පුථු

මීචං නත්ථ මනුස්සේසු

ලිංග ජනිමයං පුථු" යනුවෙන් දේශනා කරන්නේ ජනිසුන් එකම ජාතියක් බව බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වා දුන්නේ

(1) ජීව විද්‍යාත්මක කාර්යය පදනම් කරගෙනය

(2) ආචාර විද්‍යාත්මක කාර්යය පදනම් කරගෙනය

(3) ඓතිහාසික කාර්යය පදනම් කරගෙනය

(4) සමාජ විද්‍යාත්මක කාර්යය පදනම් කරගෙනය

(5) මේ සියල්ලම පදනම් කරගෙනය (...)

08. තිර්ථක යාගය වෙනුවෙන් මිල මුදල් ධාන්‍ය වර්ග වියදම් කරනවාට වඩා තමා උපයාගත් වස්තුව පංච බලි වෙනුවෙන් පරිත්‍යාග කිරීමෙන් මෙලෙව ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට හැකි බව බුදුන් වහන්සේ වදාලහ. ඒ අනුව ආගන්තුක සත්කාරය සඳහා බුදුන් වහන්සේ හඳුන්වා දුන්නේය

- (1) රජ බලි
- (2) ඥාති බලි
- (3) අතිරි බලි
- (4) දේවතා බලි
- (5) පුබ්බපේත බලි (...)

09. බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීම් වලට අනුව ස්වාමි පූර්ණයා මිය ගිය පසු වැන්දඹු කාන්තාව විසින් ඉටු කළ යුතු උසස්ම පරිත්‍යාගය ලෙස සලකන ලද්දේ

(1) වැඩිමල් පුතු යටතේ ජවත් වීම

(2) දිවි ඇතිතාක් අවිවාහකව සිටිමින් ස්වාමි පූර්ණයාගේ ඥාති කුළ වලට දාසියක් ලෙස සේවය කිරීම

(3) ස්වාමියාගේ මළ සිරුර දැවෙන සැයට පැන ජීවිතය පුජා කිරීම

(4) තමන් සතු වස්තුව වැය කොට ස්වාමියා වෙනුවෙන් යාග හේම පැවැත්වීම

(5) විනෝදාත්මක ජීවිතයෙන් බැහැර වීම (...)

10. බුද්ධ කාලීන භාරතයේ පැවති සොළොස් මහා ජනපද අතර ගණන්ග්‍රයන් පාලනය ක්‍රියාත්මක වූ ජනපද දෙකක් ලෙස හඳුනාගත හැකි වන්නේ

(1) වජ්ජි හා මගධ

(2) වජ්ජි හා කෝසල

(3) වජ්ජි හා කාසි

(4) වජ්ජි හා අවන්ති

(5) වජ්ජි හා මල්ල (...)